

Կը հրատարակէի Չորեքշաբթի և հարաւ օրերը : Դին տարեկան (100) թերթ 3 արծաթ մէճիտ ԿԱՆՈՒՄԻ, Գաւառաց համար 4 արծաթ մէճիտ, բոսթայի ծախքը ինկուտը թուական վայրը ըլլաւ :

Բաժանորդացիութիւնը ամեն ամսու գլխին Գլխակըսին :

Մանուկներն տողը մէկ անգամի համար 3 դուրուշ 5, աւելի անգամի համար սակարկութիւն կ'ըլլայ :

Ղրադրոյս վերաբերեալ դրութիւններն պէտք է ուղղել առ Ս. Թերզեան Վեդիթ խան գետնայարկ թիւ 3 :

Ճանքու ծախքը չի վճարուած համար չընդունվիր :

20 փարայ

Թ Ա Տ Ր Ո Ն

20 փարայ

ԿՈՒՈՐԴԱՅԻՆ ԽՆԴԻՐ ՄԸ

Պատճառ գրութեանս այս է. Յապուջիս գիւղի Սուրբ Նշան եկեղեցւոյ դպրոցի դրամադուր ըլլալով փախաղանք Մեծ. Մանուկի Յարութիւն աղան իւր անձնականէն չընորձ ըրած միմակ հարկուր հազար դրուշի Մալիէ խաղանէսի թէրթիպաթ սէրկիսի տուցայ պա տաւը տարեկան սերկի կոչնցեալ որուն տարեկան շահն 1861 Յունիս 1 Մալիէ խաղանէսին 6000 դուրուշ պէշիկ քտակ առնելով Պօլսոյ գանձապետ Յարութիւն յարգելի Յաքէս աղանին հատուցանեմ որոյ դըպրոցնուս տարեկան ծախուց համար փոխանակադրեալուն վճարում ընէ այսու ամենայնի վերայիշեալ մէկ կտոր սէրկին քովս պահեստի դուրով վասն միամտութեանս սոյն տոմակս ստորագրեալ միւս թէվեկի դպրոցնուս Մեծ. Մանուկի Յարութիւն աղայի տրվի որ Սուրբ Նշան եկեղեցւոյ պահարանը խրկէ եւ որ ժամանակ ալ պահանջեն ընկերութեան հատուցանեմ սոյն տոմակս ազատելով զոր տէր անջնջիկ յիշատակ դըպրոցնիս հաստատ պահէ :

ստորագրութիւն
Մարգիս Համամճեան
1871 Մարտ 23
Կ. Պօլսո

Որչափ տող նոյնչափ ճշմարտութիւն, որչափ բառ նոյնչափ արդարութիւն. որչափ տառ նոյնչափ Օմանեանս ուկի.

Այսօրուան օրս չկայ գրադէտ մը որ Համամճեանի քարոզած ճշմարտութիւնը չընդունի, և մենք չենք կրնար այս կոկորդային խոն գիրն լուծել առանց Համամճեանի քարոզած վերոգրեալ ճշմարտութեան :

Թիւնն մեր յօդուածին բնարան ընկելու :

Այս բնարանն այսօր Մարութիս գիւղին թաղ. խորհուրդն ալ ընդունած է և անտուկին մէջ պահած է : Մենք այս բնարանին յենով թատրոնին մէկ երկու թիւերուն մէջ ըսած էինք որ Համամճեան Մարգիս աղան այդպէս թէրթի յանձնէ :

Հրապարակ ելած օրերէնս Ի հեր խորհրդին ժողովրդեան իրաւանց պաշտպանութեան նուիրած ըլլալով այս առաջարկութիւնն ընկելու ոչ միայն իրաւունք այլ նա և իշխանութիւն էալ ունէինք, որովհետեւ վարժարանի մը ստակէն լուծայ մը պակսինէ՝ անոր կեանքէն քառորդ մը կը պակսի, երկու լուծայ պակսինէ՝ երկու քառորդ կը պակսի իսկ ասանկ սերկի մը պակսինէ՝ բոլոր շունչը կը պակսի : Բժիշկները շքնչոյ պակսութեան մահ կրսեն :

Ո՞վ կրնայ վարժարանի մահուան նը վրայ լուռ մնալ :

Մինչդեռ մենք այս դպրոցին մահը սղբալով անոր վերածնութեանը կաշխատեցինք, և ահա Օրագիր Ինպատտ Համամճեանի իւր 1330 թուով նամակ մը կը հրատարակէ Ն. Ս. Փ. ստորագրութեամբ :

Ո՞վ է այս Ն. Ս. Փ. Է. Հիմայ կը հասկնանք :

Այս նամակագիրը նախ իւր նամակին մէջ կրսէ որ, « Մարութիսցի Մեծ. Համամճեան Մարգիս էֆենտիի նկատմամբ իւր (թատրոնի) 35 և 40 թիւ թերթեալուն միջոցաւ երկու յօդուած կը հրատարակէ, որպէս թէ յիշեալ էֆենտիին Սինայ Մարութիս գիւղի վարադայ դպրոցին հազար ոսկինոց սէրկին իւր կոկորդայ անցնելն դատի կերպարանք առած ըլլայ վարչութեան առջեւ » :

Նամակագրին այս տողերէն կը հասկցվի որ Մեծ. Համամճեանը հազար ոսկինոց սէրկին կոկորդայ

անցուցեր է, բայց անցուցած ըլլալը դատի կերպարանք առած չէ :

Մենք ըսած չենք և չենք ըսեր թէ՛ կոկորդայ անցուցած է, այլ ըսած էինք և կրսենք որ այդ սէրկին ազգին յանձնէ : Դատի կերպարանք առած ըլլալուն գալով կը կրկնենք թէ՛ դատի կերպարանք առած է, և որդէն նամակագրին սա խօսքը թէ՛ « Ինդիրը քիչ ժամանակէն պաշտօնական յայտարարութեամբ մը պիտի ծանուցվի » կը հաստատէ որ խնդիրը դատի կերպարանք առած է :

Նամակագիրն Համամճեանի չափազանց գովեստներ կարդալէն ետքը կ'սպառնայ մեզ ըսելով, « Եթէ թատրոնի խմբագիրը այսչափով չբաւականանայ ու նորէն խնդ ու խեղառ դիտողութիւններ ընէ մենք ևս պիտի ստիպվինք իւր հետը պաշտօնապէս տեսնելու ինչպէս որ ժամանակ մը Բարթոլ Սուր էֆենտիի մը հետ տեսնելեցանք պաշտօնական տաննի առջև խմբագիր եղած առան » :

Ամեն մարդ գիտէ որ Համամճեան էր որ անցեալ տարի Բարթոլ վին դէմ դատ բացաւ, և քանի որ հիմայ ալ դատ բանալ կ'սպառնայ, ըսել է որ այս նամակը դրողը Համամճեանը նոյնինքն է որ Ն. Ս. Փ. ստորագրութեան տակ պահուած է և իւր վրայ գովեստներ կը կարգադրէ և ըն :

Տեսնա՞ք հիմայ խայտառակութիւնը Համամճեանիս, « հասկցա՞ք որ Աստուած միշտ արդարին կողմն է և յանցաւոր մը որչափ ալ զինք արդարացեալ աշխատի իւր խօսքերէն կը բռնըվի » :

Թէ և մենք քաջ գիտէինք որ այս խնդրոյն մէջ արդարութիւնը ձեռքէ հեռու է, բայց մէկ քանի միամիտներ կային որք կը տարակուսէին. Օրագրոյ մէջ հրատարակուած նամակն այդ միամիտներն ալ համոզեց և այսօր աշխարհ խմբաւ որ այս խնդրոյն մէջ անիրաւ էր :

Մենք դատի պատրաստ ենք ու ազգին իրաւունքն պաշտպանելու համար պատրաստ ենք զքեզ փաստաբանովդ հանդերձ գլխովայր բերել :

Հրամեցէք , պէտքէն դաժ սեղը բողոքեցէք :

Համամեծան աղա , այդ սերկին ազգին յանձնընկու է իւր մինչև հիմայ բերած շահերովը , եթէ կուզէք որ պատուաւոր մարդ ճանչցըվի :

Ենթադրենք թէ նուիրատուէն առնելիք ունիս , և առնելիքիդ սեղ այդ սերկին կուզես առնել . անհնար է , որովհետև կրնայ ըլլալ որ նուիրատուն ուրիշներուն ալ պարար ունենայ , և բու հաշուովդ սերկին առնոց ալ բաժին հանելու է :

Մի , Համամեծան աղա , ազգին վտառահովքիւնը չարացար գործածեր , և ազգին շահն մասնաւոր շահուդ զոհեր : Ուզածիւն պէս կրնաս , հաճի Թարութիւն ազգին հետ հաշիւներդ շտկել , բայց սերկին ազգին յանձնելու ևս մինչև հիմայ բերած շահերովն հանդերձ :

Այսօր այսչափ :

Յ . Յ . Գ .

... Խմբագիր

Զեր [39] թիւ Թատրոնի մէջ զարմանալի հանելուկ մը կարգացինք , որուն լուծումը պահանջած էիք փոխարէն վեց ամսեայ Թատրոն ապուլ խօստմամբ :

Զեր խօստումը և մանաւանդ այդ տարօրինակ հանելուկը խիստ մեծ ազդեցութիւն մը ներդրածեց մեր վրայ . առջին անգին սկսանք վազել . ուսումնական չը մնաց ամենուն Թատրոնի ընկերակցութեան շրջանը : Երկրորդ անգին արդէս զի կարենանք օրինաւոր մեկնութիւնն գտնել , բայց մեր բոլոր աշխատանքն ի գերեւ ելաւ . հարկադրեցանք Եւրոպայի Ակադեմիայները դիմել , նշանաւոր դիտողականաց ոտքը ձեռքը պագինք բայց և ոչ ումեքէ կարող եղանք գահացուցիչ պատասխան մ'առնուլ :

Արդարեւ ատոնց ալ հետաքրքրութիւնը շարժած էր , ձեր հանելուկը . և շիտակը քիչ մը քիչ չմտածեցին :

Բայց վերջապէս ընդհանուր ուրոշմամբ սա խաղաղ տուին որ մեր կարողութենէն շատ ու շատ բարձր է այս տեսակ հանելուկներու մեկնութիւնն տալ , դուք պէտք է որ , Հռովմի վատիկան ճիգով թնեթէ հիմնեալ Ս . Ժողով մը կայ , ուղղակի հոն գիմեք , զի այն որ միշտ ուսումնական , անսխալական պատգամներ կորոտայ համայն աշխարհի անշուշտ ձեր հանելուկին լուծումը կրնայ տալ :

Այս լուրը առնելուս պէս օգտւարիկով շունչերնիս ի վատիկան առինք :

Այն ահագին հոգեկոտ պողա-

տուն առջին պահ մը կանկ առնելէ վերջը Ս . Ժողովոյն դուռը բաղխեցինք . ի ներքուստ ի խոր գբոյ առնելի ձայն մ'եկաւ , « Զի խնդրէք , կամ ո՛ր էք դուք » :

Մենք կուգամք յարեւելից առնակ խնդրոյ մը համար որուն տակը ճղմուկեցանք , արուն բրտինք մտանք Եւրոպայ բոլոր քաղաքը կտոր կտոր ըրինք բայց տակէն չկրցանք ելնել , հանելուկ մ'ունինք որ և ոչ մէկ գիտնական կրցաւ լուծել . կաղաչեմք սա մեր օտարակուսանքը փարատել :

— Կեցիք երթամ հրաման խնդրեմ Ս . Հայրերէն՝ որ ձեզ ներկայացընեմ :

— Ի՞նչ է ան Տէր Անտոնդ Կիլիկիոյ :

— Ինչ պիտի ըլլայ , մեր աղտոտ և գաղտնի հրամաններնիս հանելուկ չինելով , եկեր մեկնութիւն կուզեն :

— Ի՞նչպիսի հանելուկ մ'է դա որ մեր աղտոտութեան պտուղը կարենայ լինիլ :

— Շիտակը չեմ գիտեր , երթամ իրենց հարցունեմ :

— Ի՞նչ պիտի հարցընես , հանելուկին թուղթը առ մեզի բեր :

— Եղբւրք , ձեր խնդիրը մատուցի անսխալ Անդամոց տուէք դա անիծեալ հանելուկիդ ու մնացէք պատասխանին :

— Ահաւասիկ , բայց կաղաչենք պարագայիւք հանդերձ մեկնելու չորհրդս ընեն :

— Լաւ :

— Ո՛ր Տէր Անտոնդ Կիլիկիոյ դեռ չմոռցար քու Արեւելեան բնաւորութիւնդ , շատախօսութիւնը որչափ շատ կը սիրես , այսչափ ատեն է մեր քովն ես , չսովորեցար թէ անոնց առնէն ըսածին շատ ականջ կախել չըլլար , տուր նայի՛ք , ի՞նչ է այդ հանելուկը :

- 1 . Թոռս փեսաս , փեսաս թոռս :
- 2 . Փեսաս տղաս , տղաս փեսաս :
- 3 . Էրիկս եէկէնս , եէկէնս էրիկս :
- 4 . Աղջիկս հարսըս , հարսըս աղջիկս :
- 5 . Թէյգէս կնիկս , կնիկս թէյգէս :
- 6 . Կեսուրս քոյրս , քոյրս կեսուրս :
- 7 . Մայրս զօքանչս , զօքանչս մայրս :

Անիծեալ մարդ . մենք քեզի չըսինք թէ ադ մարդոց հետ շատ խօսքի մի բռնուիր , համարձակութիւն մի տար , չիյտես որ արեւելք ջինները բծախնդիր են հաւկիթին մէջ մազ կը փնտռեն (Լատինացւոց պէս կայր խնկարկու չեն եա) :

— Հիմայ ամօթ չէ՞ մեզի , որ մեր խայտառակ հրամանին մեկնութիւնը մենք մեր ձեռքովը տանք , բայց ինչ որ է , որովհետև ատոնց ձեռքէն մեր օձիքը չպիտի կրնանք ազատել , առանց ուզած պատասխանին տալու , ալ այժմերնիս դուք լու է որ չը տեսնենք , ականջիս խօսելու է որ չը լսենք և անմիջապէս գրելով տալու է ձեռքերնին . չը մոռնաս խո՛թա դէմքով մը ձեռքեր-

նին տաս և դուռը անմիջապէս վրայ ներնուս գոցես ա՛ , որովհետև քիչ մը տնտնալու ըլլաս նէ , կեղեկն ուրիշ խնդիրներ ալ կառաջարկեն . Սա անպիտան արեւակիցներուդ ալ աչքերը ճրջափ շուտով բացուեցան , ալ ասոնցմէ ալ յոյս չկայ , տես , տես սա՛ անիծեալները ի՞նչ խնդիրներու լուծման ելեր են . առտուածաբանական և՛ մեծին Անսխալին վերաբերեալ խնդիրները քննելու ելնեն . . . անգագմները միտքերնին դրեր են որ մեր ձեռքը մնացած կտոր մը գաղտնի եկամուտնիս ալ կտրեն . շուտ , տար տուր առանց հետերնին խօսելու :

— Աւէք , կորսուեցէք սրկէ : ձեր՝ անիծեալ՝ հանելուկին համար իմ հին մեղքերս երեսիս տուին :

Ահա , . . . Խմբագիր . առած մեկնութիւններս՝ Էդոր՝ պահանջած էիք :

1 . Իւրա , Բանկալուր՝ բնակող Էնի-Էլի-Հ . . . ի կնոջ Թոռ Փէսճի Գ . . . ին իւր աղջկը՝ հրամանաւ վատիկանայ Խաւսուածաբանական Ս . Ժողովոյն ի Մեծի Անսխալին նորա կնութեան տալը « Թոռս փեսաս » :

2 . Հ . . . ի աղջկի Թ . . . կնոջ տղան Գ . . . ն նոյն Թ . . . կնոջ քոյր Ա . . . ն առնելն « փեսաս տղաս » :

3 . Հ . . . ի աղջկի Թ . . . կնոջ քոյրնի Ա . . . իւր քրոջը արդան իրեն էրիկ առնելը « Էրիկս եէկէնս » :

4 . Հ . . . կնոջ իւր Ա . . . աղջկը իւր Թոռանը կնիկ տալը , « աղջկս՝ հարսս » :

5 . Հ . . . ի աղջկի Թ . . . կնոջ տղան իւր մօրը քոյրը իրեն կին առնելը « Թէյգէս՝ կնիկս » :

6 . Հ . . . ի աղջկի Թ . . . կնոջ քոյր Ա . . . ն իւր քրոջը տղան առնելը « կեսուրս՝ քոյրս » :

7 . Հ . . . ի աղջկի Թ . . . կը՝ նոջ տղան՝ իւր մօրը քոյրը իրեն կը՝ նոթեան առնելը « մայրս՝ զօքանս » :

Ահաւասիկ ձեր հանելուկին ճիշտ մեկնութիւնը՝ որն որ ինչպէս ըսինք Անսխալէն յտուգած եմք և խօստմնադանց չըլլալնուդ վրայ վրտա՛ս ըլլալով ահա ձեզ կուղարկեմք .

ՀԱՐՑՈՒՄ ՄԸ

Առաքելական սահմանադրութեան օրէնքը՝ որ ըստ կրօն . պատկառելի Ժողովոյ պաշտօնական ծանուցման կարգիւնը գհամայն լրագիրը մինչ իսկ ամենաստորին բահանայ մ'ալ հրապարակաւ չամբաստանել և չը յանդիմանել , արդեօք Մամլոյ Խմբագիրը իբր բացառութիւն ըմբռնած է , որ անտարբեր հանդիսատես մ'եղած է անոր ստեղ պատուարժան եկեղեցականները ամբաստանելուն և մինչ իսկ առանց պատկառելու բարձրատիճան եկեղեցական մը յաճախ ֆոլ անուանելուն :

Այս հարցման պատասխանը անշուշտ կը հաճի Կրօն. պատկառելի ժողովը մեզ տալ, որով նախ առաջիկային սահմանադրութեան օրէնքները ինք յարգած լինելու մի ճշմարիտ ապու. ցոյցը տուած էր լինի և երկրորդ այսու փարատած կը լինի այն ընդհանրանալու վրայ եղող կասկածը թէ գուցէ առաջիկային սահմանադրութեան համար ալ բացառութիւնք կրնան տեղի ունենալ:

ԹԱՏՐՈՆ

Չորեքշաբթի գիշեր Ամերիկայի Մովահէնք անուն թատերադուրծիւնը իւսկիւտարի թատերասէր հասարակութիւնը խիստ գոհ ըրաւ:

Այս խաղին ինքնին գեղեցիկութեան հետ խառնուելով, Պ. Ս. Պէնկլեան, Պ. Մ. Մինակեան, Պ. Խ. Բաբազեան, Պ. Դ. Թրեանց և Օր. Ե. Գարագաշեանի մասնաւոր խնամքն ու ճարտարութիւնը արտաքայ կարգի փայլման երեկոյթը, այնպէս որ հասարակութիւնը յիշեալ դերասանները զոտ զոտ ի տես կոչել և իր շնորհակալութիւնը յայտնել չի սեպելով: Վարչութեան գէմ ալ շնորհակալութիւն պարտք մը դրաց և զայն ալ ի տես կոչելով իր շնորհակալին անոր ալ յայտնեց. և թէ և սովորութիւն չէ բայց խաղը իր գոռուն և մեծաւ մասամբ տոկալի տեսարաններուն համար մեր հասարակութեան քմաւ ջը խիստ յարմար գալուն, հանդիսականներէն մին թարգմանիչն ալ ի տես կոչելու կարծիք մը յայտնեց ալ նէ, թարգմանիչն անունը ազգին մէջ յիշուած չըլլալուն չի համարձակեցաւ զայն ի տես կոչելու: Ասոր վրայ հետաքրքրութենէ շարժեալ երբ թարգմանիչն ով ըլլալը հասկընալու համար տեղեկութեան գիւմեցի, իմացայ որ նա այս խաղին նման դեռ չատ գեղեցիկ խաղեր թարգմանած է՝ բայց չգիտցուիր ինչ պատճառաւ իր անունը աղբերու մէջ չի գրուելուն համար, վարչութիւն ալ անցեալները դարձեալ անոր թարգմանած կարծեցեալ Հռմանուհին անուամբ խաղին վրայ Ս. Թղլեանի Միջագիւղի թատրոնին համար թարգմանած նոյն թատերգութեան միայն երկու բառը առած և վրան աւելցնելով դաւ և հաւատարմութիւն կամ կարծեցեալ Համանուհին, թարգմանութիւն Ս. Թղլեանի ըսած է ազգին մէջ, ան չուշտ այնպիսի գեղեցիկ խաղի մը այնպիսի մեծանուն մէկու մը անուն հովանաւորութեանը տակ գանուելը առանց թարգմանիչ անուն մնալէն լաւ դատելով եթէ կըլայ:

ԴԵՏ

Օրագրոյ՝ երէկուան թուով թատրոնի դէմ հրատարակած իմաստաւոր թեմէ և տգիտութեան իշա.

ղաղբեալ յօդուածին պատասխանը յաջորդ թուով պիտի տանք:

Յ. Յ. Պ.

ԹԱՏԵՐԱԽԱՂ

Տեսարանին աջ կողմը բուտրայի տուփ մը, մաղբուռ մեծկակ դեղ մը. օրիորդ մը կեցած ինքզինքը զարդաւորեալ կեցողի, մէկն ալ սանդուխ մը դրած օրիորդին գլխուն վրայ մաղբուռ դեղերը կը զետեղէ:

ՏԵՍԱՐԱՆ Ա.

ՕՐԻՕՐԴ. Սա մօտային գործն ալ ուրիշ է. ինծի պէս աղեղներն ալ առանկ աղուորցնելէն վերջը, գեղեցիկները ինչեր չընեն: Հէ, աղուոր չեղեր եմ, մէջքս ծռեր է ալ, մէջքը ծռու քաշելը մօտա է ըսին այս պակասութիւնս գոցուեցաւ Կերեսներս կը ընձմորէր տեսակ տեսակ ներկեր բերաւ մօտան, անոնք քմաւելուս պէս, դըլխարկիս թիւն ալ երեսիս կը քաշեմ. ան ինչ աղուոր բան մը կըլլամ, (Աստուած խելք տայ):

ՄՕՏԱ, գնա ինծի շնորհակալ եղիր՝ որ քեզի պէս անպիտանները պիտանայու կընեմքիչ շատ:

ՕՐԻՕՐԴ. Կաղաչեմ. ես իմ անպիտան ըլլալս գիտեմ, խօսքը մեջերսիս, ուրիշին կընամ ըսելու. կեցիր սա եկողը չլսէ. պաղ մէկն է, ամենին չեմ սիրեր յաւիկայ, ան ջեալ օր սեմէրս կ'անակս դրած ա տեսնա ալ աջիս գլուս ու ձեռքս ոտքս դող ելաւ, ծուռ եմ գրեք, ամենքը վրաս խնդային:

ԱՊԿԵՏՈՒԹԻՒՆ. Պարապ տեղը մի աջխաղի, տգեղ ես տգեղ:

ՕՐԻՕՐԴ. Դուն շատ գեղեցիկ ես. հագուստդ ձեւ մը չունի. սըրտիդ գեղութենէն չոր ոսկոր ես դարձեր, տնաշէն տունիդ մէջ հին ու՛մին բամբակի կտաւունք ալ չի գար թող ինծի պէս լաթերուդ մէջ թխեր, հագածդ վրայէդ կը թափի կոր:

ԱՊԿԵՏՈՒԹԻՒՆ. Ես սիրտս կը զարդարեմ միայն:

ՕՐԻՕՐԴ. վայ անխելք վայ. չըսես ինծի պէս պատուաւոր ընկերութեանց մէջ մտերեւէր ես, որ բան սորվիս:

ԿԱՏԱԿ. Օրիորդ այդ երեսը քու կըդ է չէնէ փոխ աւիր:

ՕՐԻՕՐԴ. Մօտային հարցուր:

ԿԱՏԱԿ. Հա սանկ ըսէ, ես ալ քիչ մնաց կը խաբուէի: Ե սանկ քիչ մը չիտակ չը կային. հա մուցայ ներեցէք: Կընաղիդ բեռ ունիս եղեր տէ չտեսայ:

ՕՐԻՕՐԴ. Ու՛՛՛, սիրտս կը նեղացնես կոր:

Քեզի ինչ:

ԿԱՏԱԿ. Ինծի ինչ. ես ստանկ բաները չհարցնեմ փնտռեմէ կը ճաթիմ:

Աս ըրած բաներդ խնայողու:

Թեան և տնտեսադիտութեան դէմ բաներ են:

Այդ ինքզինքիդ՝ զարդարելու համար ըրած պարսպ ծախքերովդ ես տպարան մը կը բանամ:

ՕՐԻՕՐԴ. Հա իալ բան չմնայ դըրես, անանկ չէ:

ԿԱՏԱԿ. Ատ չէ, ըսել կուզեմ որ խնայող և տնտես ըլլալու է:

ՕՐԻՕՐԴ. Տնտեսը դուն ես:

ԿԱՏԱԿ. Իմ ըսածս տան վերաբերեալ իրերը խնամով և հոգածութեամբ անտեսել է:

ՕՐԻՕՐԴ. Մենք միմեկ կը հագուինք կը սղուինք, տուններին չենք նայիր, ամէնը քեզի պէս անհոգ ու աղտոտ դիտցար, առաքունէ մինչև իրիկուն կաշխատինք, տախտակները կը ծփան կը վառին (Երեւսիդ պէս):

ԻԱՏԱԿ. Հա դուն հիմայ հասկըցար իմ ըսածս. Աս ձգենք ու քու լեզուդ խօսինք. Աղէկ միայն եկաւ դուն քանի տարեկան ես:

ՕՐԻՕՐԴ. Քսանըհինգ տարեկան կամ չիկամ:

ԿԱՏԱԿ. Շատ տարի կայ քսանըհինգ տարեկան ըլլալդ:

ՕՐԻՕՐԴ. Իրաւոր չիտեմ, տեաւրակ բռնելու չեմ ա, մարս մեռած տուն քսանըհինգ տարու ըլլալու ես ըսաւ, ես ալ հարցունողին անանկ կըսեմ:

ՍՈՅԼ

Մեր արդի աղբային դաստիարակութեան վրայ ինչ կարծիք ունիս:

Մինչև հիմայ որոշ կարծիք մը չունէի բայց ասկից վերջը կարծիք յայտնելու միտք ունիմ:

Ի՛նչպէս:

Մինչև ցարդ դպրոցնիս բարձրը վիճակի մէջ չէին:

Մեր աղբային դաստիարակութիւնն ալ շատ գործածուելով հին ջած էր. Ուստի հիմայ այն հինքը ժողուելով Եւրոպայի կերթայ որ նորը շինուի դայ:

Ի՛նչ կըսես:

Եղածը. Արդէն Զուիցերլոյ Է Գերմանիոյ մէջ մեծ տեղով թաներ հաստատուած են որ հետզհետէ շինուածները հոս պիտի խրկուին:

Ասանկ բան կըլլայ:

Ընես նէ կըլլայ:

Քու կարծիքդ ինչ է:

Ի՛նչ մը մտածելու եմ:

Մտածես նէ կըսես վերջը մեզի ալ:

Գործս ինչ է:

Տօն Գարլուս ալ ունինք եղեր, գիտես:

Այդ ինչու ելեր հոս է եկեր:

Իմացեր է որ Գոնչա մարտը ջախար, Օրագրի գրասենեակին:

Այդ մարդը չմեռաւ:

Մինչև որ թէմայէքիճիները խանութներն բանան նէ, ամենը մէկէն պիտի խմեն :

Մենք ալ անանկ գիտենք . Տօն Գարուն ալ զարմացեր է թէ ինչպէս իրարայ աս և ասոր վրայ մտածելով չ'մտցեր է որ պիտի յաղթուի եղեր : Բնտի ելլամ երթամ աչքովս տեսնեմ սա ծիծաղելի Բանը ըսեր է .
Ադ բանը խելք կը կտրէ :
Իմա ալ չը կտրեց : Բայց Օրադիր խելքը կտրել տուեր է :

Մամուլ « մեր ժողովուրդը հե գելով ու կմկմարով կը կարգայ » կը սենէ իրան է :
Որովհետեւ ինք այսպէս կը կարգայ . ուստի կը կարծէ թէ խմբագիր մը այսպէս կարգանէ ժողովուրդը ամենեւին կարգալ գիտնալու չէ :
Այդ ըստ ինքեան հետեւութիւն մ'է բայց կը թուի թէ յուր :
Է՛հ Մամուլէն ալ անկից աղէկը կսպասես :

ԿՕՇԻԿ ԵՒ ԿԻՆ

Մարդ իր չառած բանէն հարկաւ տեղեկութիւն չկրնար ունենալ աս տէրտէրներուն ալ կարծես թէ երթալով գլուխնին կը հասարնայ կոր . հիշ խենդի մը կը հարցունէ թէ սա ագամանդ մատանին արդեօք քանի կարժէ , ա՛ տէր պապա , տղան առջեդ եկաւ նէ , անոր կիցեկէն ալ չը հասկըցար թէ նա տակաւին ինքզինքէն խապար չունի և ելեր ես « ինարկայ ելլալ կայ կնոջդ տէր ես » կը հարցընես :
Ի՛նչ ըսեմ . կրօն . ժողովը ալ տէրտէր պէտք չէ ըսելուն տեղ դրտնաւ տէրտէրներուն մէկ մէկ վար :

ժողովտ պէտք է ըսեր նէ աւելի աղէկ կըլլար : Հիմայ մեր Մշակ եղբօր անչափահաս կոչած տղան իւր ան շուշտ չափահաս կարծած տէրտէրէն աւելի խելագի չէ եղեր սը պատասխանում է « տէրտէր ես չեմ գիտեր ան գիտէ » :
Կեցցես իմ պաշտօնի փեսաս առկից աղբոր պատասխան մը չկըրնար ըլլալ քու հօրդ անխելքութեանը գէժ որ ինչպէս շատ անգամ կօշիկներ էր բերում պաղարից , այս անգամ ալ դեռ կօշիկ չմը ինքնին հագնելու անկարող որդւոյն կին մ'է բերում :

— Դա Թագուկ տուտու աս ինչ պարկենք է :
— Վայ խելքիդ , անիկայ խաղեթայ է :
— Դա իրան կըսես :
— Հապա Մամուլին խաղեթան է :
— Հա Նիշանիկս ըսաւ , ամա ան ալ կարգալ չէտէ եղեր :
— Խենդ ես ասիւիկ , կարգալ չգիտնանէ ինտոր ասանկ կը կրէ :
— Ինչ կիտնամ , մարիկ . խելքս կը հասնի անցած օր պան մը տուեր են կարգալու . չէ կրցեր հաներ ետքը Նիշանիկս կարգացեր է :
— Ախիկ ախրպէթ մարդ մուշած չըլլայ հելէ :
— Հա մարիկ , իրարու հետ կը ուիւ ունին ինչ ունին եղեր : Քիչ մը կմկմարէն ետքը թող հիմայ ծնայ տաղտաղայի մէջ եմ միտքէս ելէր է ըսեր է :

— Կանանց ամենէն աւելի վիշտ պատճառողը ո՞րն է :
— Երկմարդաց նախանձը :
— Ղալաթից գեանափոր ճամբուն բաղման անհամբեր սպասողները որո՞նք են :
— Պարտատէրները :
— Արգի ամուսնութեանց մէջ հազուադէպ եղած բանը ո՞րն է :
— Սէր :
— Տղայք ինչո՞ւ շատ շտապ կուտեն :
— Երիտասարդական դառնութեանց գիտնալու համար :
— Կարգուիլ ու գողները ինչի՞ կը նմանի :
— Սպուշ ձուկերու :

ԾԱՆՈԹՈՒՄ

ՊԱՋԷՆ ՄԱՐԱԶԱՆԵՐ

ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ

ՏԵՏՐ Զ .

Սոյն հետաքրքրաշարժ գործոյն առաջին հատորը աւարտած , երկրորդ հատորն ալ սկսած և մինչև վեցերորդ տետրը հրատարակուած է կը ծախուի լամեն գրաւաճառաց և լրատվութեան գրաւաճառաց գին միջին տետրի 40 փարայ :

Տ Ե Ր Լ Ր Ա Գ Ր Ո Յ Ս

Ե . Յ . ՊԱՐՈՆԵԱՆ

ԽՄԱՊԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ

Ս . ԹԵՐԶԻԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ե . Գ . ԹՕՂԵԱՆԸ